

I N S T R U K C J A
MINISTRA PRZEMYSŁU I HANDLU

z dnia 1 marca 1948 r.

w sprawie ustalenia trybu postępowania przy ustanawianiu zarządu państwowego i zakresu uprawnień zarządcy państwowego ustanowionych na podstawie dekretu z dnia 16 grudnia 1918 r. w przedmiocie przymusowego zarządu państwowego (Dz. Praw. Nr. 21, poz. 67) w brzmieniu nadanym rozporządzeniem Prezydenta R. P. z dnia 25 maja 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 49, poz. 437) i Rozporządzeniem Prezydenta R. P. z dnia 28.XII. 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 110, poz. 976) nad zakładami przemysłowymi, które na podstawie art. 5 Dekretu z dnia 28.X. 1947 r. w sprawie obowiązków zawiadomienia o prowadzeniu przemysłu i wykonywaniu niektórych zajęć zarobkowych (Dz. U. R. P. Nr. 66, poz. 403) ulegną całkowitemu wstrzymaniu ruchu.

Na podstawie art. 11 dekretu z dnia 16 grudnia 1918 r. w przedmiocie przymusowego zarządu państwowego (Dz. Praw. Nr. 21, poz. 67 wraz z późniejszymi zmianami, Dz. U. R. P. z 1927 r. Nr. 49, poz. 437 i z 1934 r. Nr. 110, poz. 976) ustaliam następujący tryb postępowania przy ustanawianiu przymusowego zarządu państwowego nad zakładami przemysłowymi, w których ruch będzie wstrzymany na podstawie art. 5 dekretu z dnia 28 października 1947 r. w sprawie obowiązków zawiadomienia o prowadzeniu przemysłu i wykonywaniu niektórych zajęć zarobkowych (Dz. U. R. P. Nr. 66, poz. 403) oraz zakres uprawnień przymusowego zarządcy państwowego:

A. Majątek objęty zarządem przymusowym.

§ 1.

Zarząd przymusowy obejmuje wszystko, co wchodzi w skład przedsiębiorstwa, jako zorganizowanej całości, w szczególności:

- 1) firmę i inne oznaczenia indywidualizujące przedsiębiorstwo,
- 2) księgi handlowe,
- 3) ruchomości należące do przedsiębiorstwa, nie wyłączając towarów i pieniędzy w bankach,
- 4) wierzytelności powstałe przy prowadzeniu przedsiębiorstwa,
- 5) prawa, wynikające z najmu i dzierżawy lokali zajmowanych przez przedsiębiorstwo.

B. Ustanowienie zarządu przymusowego i wyznaczenie zarządcy.

§ 2.

1. Decyzję o ustanowieniu zarządu przymusowego wydaje Minister Przemysłu i Handlu.
2. Wyjątkowo w przypadkach, wymienionych w § 2 instrukcji z dnia 1.III. 1948 r. w sprawie trybu postępowania w stosunku do zakładów przemysłowych, które w myśl art. 5 dekretu z dnia 28 października 1947 r. (Dz. U. R. P. Nr. 66, poz. 403) winny ulec całkowitemu wstrzymaniu ruchu, decyzję o wprowadzeniu zarządu przymusowego może wydać władza przemysłowa II instancji tylko do dnia 30.IV. 1948 r.

§ 3.

1. W decyzji o ustanowieniu zarządu przymusowego należy dokładnie oznaczyć przedsiębiorstwo przez wskazanie:
 - 1) imion i nazwisk właścicieli, a w przypadkach gdy właścicielem jest spółka handlowa lub inna osoba prawna — firmy,
 - 2) przedmiotu przedsiębiorstwa,
 - 3) siedziby.
2. W decyzji należy ponadto wskazać osobę fizyczną lub prawną, urząd albo instytucję, którym powierzone zostało wykonywanie zarządu.
3. W przypadkach wymienionych w p. 2 § 2 przymusowym zarządcą powinna być spółdzielnia, przedsiębiorstwo państwowe lub samorządu terytorialnego.

§ 4.

1. Decyzja o wprowadzeniu zarządu przymusowego jest natychmiast wykonalna.
2. O każdym przypadku ustanowienia zarządu i mianowania zarządcy Minister Przemysłu i Handlu podaje do wiadomości publicznej przez ogłoszenie w Monitorze Polskim.
3. Odwołanie i zmiana zarządcy albo zniesienie zarządu przymusowego następuje na mocy decyzji Ministra Przemysłu i Handlu i podane zostaje do wiadomości publicznej przez ogłoszenie w Monitorze Polskim.

C. Wprowadzenie w posiadanie przedsiębiorstwa.

§ 5.

1. Na mocy decyzji o ustanowieniu zarządu przymusowego władza przemysłowa II instancji wprowadzi zarządcę przymusowego w posiadanie przedsiębiorstwa.
2. Wprowadzenie w posiadanie nastąpić winno w obecności przedstawiciela Milicji Obywatelskiej i przy udziale Komisji, w skład której obok przedstawiciela władzy przemysłowej wejdą: lustrator skarbowy, oraz po jednym delegacie: Rady Narodowej, Związków Zawodowych i Samorządu Gospodarczego.

§ 6.

1. O terminie wprowadzenia w posiadanie należy zawiadomić właściciela przedsiębiorstwa lub osoby, pod których zarządkiem majątek się znajduje.
2. Właściciel i osoby, pod których zarządkiem majątek się znajduje, mają prawo być obecni przy wszystkich czynnościach Komisji.

Nieemożność natychmiastowego doreczenia wezwania, jeśli zwłoka ze względu na interes publiczny jest niedopuszczalna, albo niestawienie się właściciela pomimo doreczenia wezwania nie wstrzymuje czynności Komisji.

§ 7.

Właściciel przedsiębiorstwa wziętego pod zarządek przymusowy i osoby pod których zarządem majątek pozostał lub pozostałe, obowiązani są dostarczyć zarządcy przymusowemu i Komisji wszelkie dane, dotyczące majątku oraz wydać wszelkie księgi, rachunki, rejestry, wykazy, inwentarze, bilanse, towary i inne wartości przedsiębiorstwa.

§ 8.

Przed objęciem przedsiębiorstwa przez zarządcę przymusowego Komisja sporządza w 4 egzemplarzach szczegółowy opis i inwentarz z oszacowaniem znajdujących się w przedsiębiorstwie urządzeń, towarów, pieniędzy, dokumentów i t. p. W książkach handlowych należy oznaczyć miejsce, w którym znajdują się ostatnie wpisy. Inwentarz i opis podpisują wszyscy członkowie Komisji, właściciel, zarządcy przymusowy i przedstawiciel milicji. O przyczynach braku podpisu jedne z tych osób należy uczynić wzmiankę w protokole (§ 9).

W razie potrzeby Komisja może powołać biegłych.

§ 9.

Z przebiegu czynności Komisji należy sporządzić (w 4 egzemplarzach) protokół. W protokole winno znajdować się oświadczenie zarządcy, lub osoby przez zarządcę upoważnionej, że rzeczy wymienione w inwentarzu otrzymała i że przyjmie zarządek przedsiębiorstwa. Protokół winien być podpisany przez te same osoby, które podpisują inwentarz i opis.

§ 10.

Egzemplarze protokołu z inwentarzem i opisem otrzymują: jeden — zarządcy przymusowy, jeden — właścicieli przedsiębiorstwa.

Z pozostałych dwiema egzemplarzami jeden Urząd Wojewódzki przechowuje w swych aktach, a drugi tego samego dnia przesyła do Ministerstwa (Departament Ogólny).

Do egzemplarza protokołu przesłanego do Ministerstwa dołączają należyte odpisy decyzji o wprowadzeniu zarządku przymusowego.

D. Prawa i obowiązki zarządcy przymusowego.

§ 11.

Na skutek wydania decyzji o zarządku przymusowym właściciel i inne osoby, które zarządzały przedsiębiorstwem, tracą z samego prawa i bez możności korzystania i rozprządania majątkiem wchodzącym w skład przedsiębiorstwa.

§ 12.

Uiszczenia dokonane do rąk właściciela przedsiębiorstwa lub osób przez niego upoważnionych, które dotyczą należności związanych z prowadzeniem przedsiębiorstwa, nie są dla zarządku przymusowego obowiązujące, jeżeli dokonane zostały pomimo, że uiszczający wiedział lub powinien wiedzieć o wprowadzeniu zarządku przymusowego.

§ 13.

1. Zarządcy przymusowy mianowany w sposób przewidziany w § 2 niniejszej Instancji jest wyłącznie uprawniony do zarządzania przedsiębiorstwem i do wykonywania czynności prawnych, dotyczących przedsiębiorstwa, nad którym został ustanowiony zarządek przymusowy.

2. Uprawnienia przewidziane w ustępie pierwszym dotyczą zwykłego zarządu przedsiębiorstwem. Czynności przekraczające zwykły zarząd mogą być wykonywane tylko za pozwoleniem Ministra Przemysłu i Handlu. Dotyczy to w szczególności inwestycji, które nie mają na celu zachowania majątku.

§ 14.

Po wprowadzeniu w posiadanie zarządcy przymusowy winien niezwłocznie:

1. przesłać natychmiastowo odpisy decyzji o ustanowieniu zarządku przymusowego do właściciela Sądu Okręgowego celem ujawnienia decyzji w rejestrze handlowym.
2. zawiadomić o decyzji tych dłużników, których adres jest znany oraz banki i instytucje, w których złożone są pieniądze lub inny majątek wchodzący w skład przedsiębiorstwa.

§ 15.

W przypadkach wątpliwych o tym, czy określony majątek należy do przedsiębiorstwa, czy też stanowi własność osobistą właściciela przedsiębiorstwa, decydują wpisy w księgach handlowych, korespondencjach i t. p.

§ 16.

Gdyby zarządcy przymusowy powziął wiadomość, że właściciel nie ujawnił całego majątku przedsiębiorstwa znajdującego się w jego posiadaniu, zarządcy winien niezależnie od powiadomienia o tym prokuratora wystąpić do właściwej terytorialnie władzy przemysłowej z wnioskiem o odebranie ukrytych przedmiotów w trybie postępowania przymusowego.

§ 17.

W wypadku ujawnienia majątku nie objętego inwentarzem, zarządcy przymusowy winien spowodować oszacowanie tegoż majątku i wciągnięcie do inwentarza w trybie wskazanym w § 8.

Oszacowanie majątku później ujawnionego nastąpić winno przez biegłych sądowych lub przez rzeczoznawców wyznaczonych przez władzę przemysłową II Instancji albo przez Związek Rewizyjny Spółdzielni R. P.

§ 18.

Zarządcy przymusowy winien dbać o dobro przedsiębiorstwa i o jego zachowanie, jednak przede wszystkim winien mieć na względzie interesy Państwa.

§ 19.

Zarządcy przymusowy winien prowadzić prawidłową rachunkowość przewidzianą odnośnymi przepisami dla przedsiębiorstw tego rodzaju.

§ 20.

1. Koszty ustanowienia zarządku przymusowego i koszty zarządzania przedsiębiorstwem obciążają majątek objęty w zarządek.
2. Wysokość wynagrodzenia zarządcy przymusowego oznacza Minister Przemysłu i Handlu.
3. W przypadkach, gdy zarządcy przymusowym jest osoba prawna, wynagrodzenie za sprawowanie zarządku wypłacone będzie osobie prawnej.

§ 21.

Wszelkie wpływy osiągnięte z zarządzanego przedsiębiorstwa po opłaceniu wydatków bieżących zarządcy państwowy winien wpłacić na specjalnie otworzony rachunek w Banku Państwowym, Spółdzielczym lub Komunalnym.

§ 22.

Minister Przemysłu i Handlu może zezwolić na wypłacenie właścicielowi przedsiębiorstwa części zysków, jeżeli stan majątkowy przedsiębiorstwa czyni to możliwym, a sytuacja materialna właściciela tego wymaga.

E. Osoba prawna jako zarządcy przymusowy.

§ 23.

Organ powołany przez statut do reprezentowania osoby prawnej, która sprawuje zarządek przymusowy tej osoby i do zaciągania zobowiązań w jej imieniu uprawniony jest również do zarządku i reprezentowania przedsiębiorstwa pozostającego pod zarządem przymusowym w granicach uprawnień przyznanych zarządcy przymusowemu (§ 13 p. 1 i 2).

§ 24.

Do wykonywania czynności zarządku przymusowego, o którym mowa w § 23, właściwy organ zarządzający osoby prawnej może ustanowić pełnomocnika i według uznania go zmieniać.

F. Nadzór.

§ 25.

Ogólny nadzór nad czynnościami zarządcy w sprawach dotyczących zarządku przymusowego należy do Ministra Przemysłu i Handlu.

§ 26.

W przypadkach, gdy zarządcy jest przedsiębiorstwo państwowe albo spółdzielnia, do prowadzenia kontroli powołane są w stosunku do przedsiębiorstw państwowych organy nadzoru wymienione w ich statucie, a w stosunku do spółdzielni — Związek Rewizyjny Spółdzielni R. P.

§ 27.

We wszystkich innych wypadkach nie wymienionych w § 25 kontrole wykonują władze przemysłowe II Instancji albo przedsiębiorstwa państwowe wyznaczone specjalnym zarządzeniem Ministra Przemysłu i Handlu.

§ 28.

Zarządcy przymusowi winni przynajmniej raz na kwartał przesyłać władzom i instytucjom wymienionym w §§ 25, 26 i 27 bilans i sprawozdanie.

G. Uchylenie zarządku przymusowego.

§ 29.

Minister Przemysłu i Handlu wyda decyzję o uchyleniu zarządku przymusowego, gdy cel, dla którego został ustanowiony, zostanie osiągnięty, albo gdy ustana przyczyna, które uzasadniły prowadzenie zarządku przymusowego.

§ 30.

Z wnioskiem o uchylenie zarządku przymusowego może wystąpić ta władza, która wniosła o ustanowienie zarządku, właściciel, a także zarządcy przymusowy.

§ 31.

W razie uchylenia zarządku przymusowego zarządcy przymusowy winien wydać właścicielowi za pokwitowaniem cały majątek przedsiębiorstwa w tym stanie, w jakim będzie się znajdował. Na podstawie decyzji o uchyleniu zarządku przymusowego właściciel może podnieść także kwoty wpłacone do Banku stosownie do przepisu § 21.

§ 32.

Instrukcja niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

MINISTER PRZEMYSŁU I HANDLU:

w/z (—) E. Szyr.